

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛІСОКУЛЬТУРНІ МЕТОДИ ПІДВИЩЕННЯ СТІЙКОСТІ ТА ПРОДУКТИВНОСТІ ЛІСІВ» Галузь знань: Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина Спеціальність: Н4 Лісове господарство Освітня програма «Лісове господарство»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Компонент освітньої програми	вибірковий
Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин	4 кредити /120 годин
Семестр	3
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
Профайл викладача 	Масальський Владислав Петрович Посада: доцент кафедри лісового господарства Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат біологічних наук https://orcid.org/0000-0001-8642-7782 https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=list_works&hl=uk Робоче місце: навчальний корпус №1 (пл. Соборна, 8/1), 36 ауд. E-mail: vlad.masalskiy71@gmail.com
Опис дисципліни	На вивчення дисципліни для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т. ч. аудиторних – 40 годин (лекції – 20, практичні заняття – 20), самостійна робота студентів – 80 годин
Передумови для вивчення дисципліни	Освітній компонент «Лісокультурні методи підвищення стійкості та продуктивності лісів» базується на знаннях, отриманих здобувачами під час освоєння навчальних дисциплін освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»: «Лісові культури», «Лісове ґрунтознавство», «Лісова селекція», «Дендрологія» та дисципліни освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» - «Регулювання продуктивності лісів».
Мета вивчення дисципліни	Курс спрямовано на засвоєння, узагальнення і систематизація основних понять щодо набуття навичок у вирішенні проблеми регулювання продуктивності лісів та підвищення їх якості в залежності від застосування у виробництві сучасних методів лісокультурної справи.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання – формат <i>face-to-face</i> із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальний графік, дистанційна форми навчання та

	ін.) – змішане навчання з використанням навчальної платформи <i>Moodle</i> , сервісів <i>ZOOM</i> , <i>Google Meet</i> , мобільних додатків
Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти	ІК. Здатність розв'язувати практичні проблеми і складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері лісового і мисливського господарства. ЗК 1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. СК 1. Здатність критично осмислювати проблеми лісового господарства й дотичні міждисциплінарні проблеми та приймати ефективні рішення щодо їх вирішення. СК 2. Здатність забезпечувати сталий розвиток лісового господарства. СК 3. Здатність оцінювати регіональні особливості природно-кліматичних умов для організації ефективного лісового господарства, виконання лісами різнопланових функцій та збільшення площ лісів. СК 6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення для формування в них екологічного мислення, свідомості та відповідальності за стан довкілля.
Програмні результати навчання відповідно до Стандарту вищої освіти	ПРН 3. Приймати ефективні рішення з питань лісового господарства, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати його розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень. ПРН 6. Оцінювати стан лісових фітоценозів, лісові ресурси в конкретних лісорослинних умовах, їх потенціал та прогнозувати можливості використання. ПРН 9. Визначати критерії ефективності та обирати оптимальну стратегію ведення лісового господарства залежно від зовнішніх та внутрішніх умов. ПРН 12. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій й продуктів лісового та мисливського господарства та в ширших мультидисциплінарних контекстах.
Структура курсу	Змістовий модуль 1. Основи лісокультурної справи і їх вплив на продуктивність лісів Тема 1.1. Принципи академічної доброчесності. Продуктивність і біологічна стійкість насаджень: основні поняття (2 год). Тема 1.2. Продуктивність лісових ценозів: факторів впливу та їх класифікація (2 год). Тема 1.3. Сучасні основи сортового лісового насінництва (4 год). Тема 1.4. Використання генетичного потенціалу лісових деревних видів і сучасних методів вегетативного та мікроклонального розмноження з метою репродукції рослин з підвищеною продуктивністю (4 год). Тема 1.5. Удосконалення агротехніки створення і вирощування високопродуктивних насаджень (2 год). Змістовий модуль 2. Використання лісокультурних методів на лісових об'єктах різного господарського призначення. Тема 2.1. Підбір раціональних науково обґрунтованих схем змішування та розміщення садивних місць (4 год). Тема 2.2. Заходи з підвищення продуктивності та стійкості лісів історико-культурного, природоохоронного, наукового призначення (2 год). Тема 2.3. Заходи з підвищення продуктивності рекреаційно-оздоровчих лісів (2 год). Тема 2.4. Заходи з підвищення продуктивності захисних лісів (2 год). Тема 2.5. Заходи з підвищення продуктивності експлуатаційних лісів (4

	год). Тема 2.6. Охорона і захист лісокультурних об'єктів (2 год).
Методи навчання	Розкриття навчального матеріалу з візуальним поясненням; дискусійне обговорення проблемних питань; виконання практичних та науково-дослідних завдань індивідуально або в групах; доповіді; презентації; есе.
Політика курсу	• Середовище в аудиторії — дружнє, творче, відкрите до конструктивної критики. • Виконання завдань, передбачених програмою, з дотриманням дедлайнів. • Відпрацювання пропущених занять — відповідно до графіку консультацій викладача. • Порушення принципів академічної доброчесності — підстава для негативного оцінювання роботи здобувача. • Методи і критерії оцінювання — підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного та рубіжного контролю і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в електронному журналі академічної групи. Поточний та рубіжний контроль здійснюють за десятибальною шкалою. Результати оцінювання здобувача виставляють в електронний журнал АСУ БНАУ, які автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт. Максимально можлива кількість балів: практичні заняття – 30; самостійна робота – 30, рубіжний контроль – 40. • Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті здійснюється відповідно до чинного Положення https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_neformal_osvita_2024.pdf.
Рекомендовані джерела інформації	<u>Основна література</u> 1. Бровко Ф.М., Таран Н.Ю., Бровко О.Ф., Войцехівська О.В. Лісовідновлення та лісорозведення : навч. посіб. для студ. ОР «Бакалавр» спец. 206 «Садово-паркове господарство». Київ. нац. ун-т ім.Т. Шевченка, Ін-т біол. та медицини, каф. біології рослин. Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2019. 94 с. (https://salol.i/4d2114c). 2. Гордієнко М.І., Гузь М.М., Дебринюк Ю.М., Маурер В.М. Лісові культури: підручник. Львів : Камула, 2005. 608 с. (https://salol.i/adc4d73). 3. Заячук В.Я. Дендрологія: підручник. Львів: Априорі, 2008. 656 с. URL: https://ek.btsau.edu.ua/page_lib.php 4. Іванюк І.Д., Фучило Я.Д., Климчук О.О., Ганжалюк Т.С. Лісові культури : навчальний посібник. Житомир : «НОВОград», 2022. 380 с. (Наукова бібліотека БНАУ). 5. Маурер В.М., Бровко Ф.М., Пінчук А.П., Кичилук О.В. Підвищення продуктивності лісів лісокультурними методами : навч. посіб. / Київ: НУБіП України, 2010. 124 с. https://dglib.nubip.edu.ua/items/bb281210-b96a-4564-8aa8-7cf93ad1bbee 6. Хрик В.М., Левандовська С.М., Лозінська Т.П. Лісове насінництво: методичні рекомендації для виконання практичних робіт здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 205 «Лісове господарство. Біла Церква, 2019. 68 с. (https://salol.i/e85DbFF). 7. Хрик В.М., Лозінська Т.П., Олешко О.Г., Левандовська С.М., Бойко В.М., Кімейчук І.В. Генетика, селекція та насінництво лісових та декоративних рослин: Термінологічний словник для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальностей 205 «Лісове господарство» та 206 «Садово-паркове господарство». Біла Церква, 2020.

55 с. (<http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/9386>).

Допоміжна література

1. Довідник господаря лісу. Книга І нормативні документи. Івано-Франківськ: Нова Зоря. 2006. 752 с. URL: https://ek.btsau.edu.ua/page_lib.php
2. ДСТУ 4904-2007 Лісокористування рекреаційне. Терміни та визначення понять. Введ. 01.01.2009. К.: Держспоживстандарт України, 2010. 28 с. (Національний стандарт України). URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=91534
3. Закон України «Про внесення змін до Лісового кодексу України». Голос України. 2006. № 59 (3809). 31 березня. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3404-15#Text>
4. Закон України "Про природно-заповідний фонд України" від 16.06.1992 р. (із змінами). URL: <https://законодавство.com/ukrajiny-zakony/zakon-ukrajini-pro-prirodno-zapovidniy-fond.html>
5. Масальський В.П. Особливості вегетативного розмноження видів роду *Tilia* L. *Науковий вісник*. Збірник науково-технічних праць. Львів, 2007. Випуск 17.7. С. 86-89.
6. Масальський В.П. Особливості насіннєвого розмноження видів роду *Tilia* L. Матеріали IV Міжнародної конференції молодих дослідників. Теоретичні та прикладні аспекти інтродукції рослин і зеленого будівництва. До 170-річчя дендропарку «Тростянець». Тростянець, 2004. С. 103-105.
7. Масальський В.П. Особливості плодоношення дерев роду *Tilia* L. Проблеми збереження, відновлення та стабілізації степових екосистем. Маріуполь, 2011. С. 163-167.
8. Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.05.2007 р. № 733. 22 с. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/733-2007-p#Text>
9. Про схвалення Державної стратегії управління лісами України до 2035 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1777-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-derzhavnoyi-strategiy-a1777r>
10. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30 вересня 2019 р. № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>

Адреси сайтів в INTERNET

1. Галузева інтернет-газета. URL: www.derevo.info.
2. Всесвітній фонд дикої природи (WWF). URL: <https://wwf.panda.org>
3. Державне агентство лісових ресурсів України. URL: <https://surl.li/ubfcng>
4. Державне агентство лісових ресурсів України: Офіційний сайт. URL: <https://forest.gov.ua>
5. Лісовий кодекс. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text>
6. Слово і Діло. Природа та війна: Як російська агресія вплинула на довкілля. (2023, October 22). <https://www.slovoidilo.ua/2022/11/08/infografika/suspilstvo/pryroda-ta-vijna-yak-rosijska-ahresiya-vplynula-dovkillya>